

**Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 16,
příspěvková organizace**

Sídlo: Mitušova 1506/16 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Školní strategie prevence na období 2014-2019

Úvod

Tento dokument slouží jako dlouhodobý preventivní program pro školu. Je zařazen do školního vzdělávacího programu školy jako příloha a slouží jako podklad pro zpracování Minimálního preventivního programu platného na každý školní rok.

Podporuje zdravý životní styl, definuje cíle, pomáhá jedincům z ohrožených skupin při ochraně jejich lidských práv a má za úkol snížit výskyt rizikového chování u žáků na škole.

Tato strategie je vypracována na základě těchto dokumentů:

1. Zákon č. 561/2004 Sb. a zákon č. 49/2009 Sb.
2. Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
3. Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí
4. Zákon č.91/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 94/1963 Sb., o rodině
5. Zákon č. 379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
6. Metodický pokyn k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j.: 21297/2010
7. Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škola školských zařízení, č.j.: 24 246/2008-6
8. Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance,, č.j.: 14 423/99-22
9. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.: 10 194/2002-14
10. Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č.j.: 11 691/2004-24
11. Informace o spolupráci předškolních zařízení, škola školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č.j. 25 884/2003-24 a pokyn policejního prezidenta č. 8/2002

12. Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009-2012
13. Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2009-2012

Rizikové chování u žáků a v jejich okolí:

1. záškoláctví
2. šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus
3. kriminalita, delikvence
4. užívání návykových látek (infekční nemoci související s jejich užíváním)
5. politický a náboženský extremismus
6. patologické hráčství a virtuální drogy
7. domácí násilí
8. týrání a zneužívání dětí
9. ohrožování mravní výchovy mládeže
10. poruchy příjmu potravy

**Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 16,
příspěvková organizace**

Sídlo: Mitušova 1506/16 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Charakteristika školy

Tato základní a mateřská škola je úplnou školou pavilónového typu. Nachází se v prostředí sídlištní zástavby na okraji Ostravy.

Celková kapacita školy je 18tříd, tj 600 dětí, v posledních letech ji navštěvuje okolo 391 žáků. Ročník bývá zastoupen většinou dvěma paralelními třídami. Vzhledem k umístění školy na sídlišti se snažíme dětem poskytnout dostatečnou nabídku odpoledních zájmových činností – viz nabídka kroužků.

Na škole pracuje 1 výchovný poradce pro I. A II. Stupeň a metodička prevence rizikového chování dětí. Scházejí se na pravidelných schůzkách s vedením školy.

Od roku 1980 škola dostala dnešní podobu a v roce 1982 ji opustili první absolventi. Škola mívala vždy přes 500 žáků, v některých letech se počet blížil až k 600.

Bylo vybudováno mnoho odborných učeben – jazyková učebna, počítačová učebna, fyzikální a chemická učebna, dílny, hudebna, výtvarná učebna, tělocvična a v poslední řadě například „Zelená učebna“ na školní zahradě. Všechny třídy byly také vybaveny novým výškově nastavitelným nábytkem. Postupnou rekonstrukci prochází i školní hřiště.

Chodby školy se staly prostorem, který je nejen estetickou galerií prací našich žáků a učitelů, ale také místem, kde se žáci mohou připravovat na vyučování, neboť na chodbách naleznou výukový materiál – například mapy, biologické nákresy, literární historii a další. Krásný prostor auly se stalo svědkem mnoha kulturních, zábavných i tělovýchovných akcí školy.

Od roku 2004 je Základní školou s rozšířenou výukou cizích jazyků, na kterou je zaměřen i náš školský vzdělávací program s názvem „Klíče ke světu. Už v 1. třídě se žáci učí anglickému jazyku s jednohodinovou dotací týdně. V 6.třídě žákům přibude druhý cizí jazyk (francouzský, německý a ruský) opět s jednohodinovou dotací týdně. V dalších ročnících se hodinová dotace zvyšuje až na tři hodiny za týden.

Tato škola nikdy nezůstala lhostejná k problematice ochrany životního prostředí. V roce 2000 se její žáci zúčastnili Nizozemsko-českého ekologického projektu Tulipán, spolupracují s ekologickým sdružením Vita, jsou členy Klubu ekologického výchovy a M.R.K.V.E., sponzorují zvířata v ZOO / nosála červeného, mývala severního, kočkodana Dianina), ze sběrových akcí přispívají na opuštěné pejsky, symbolicky adoptovali strom, každoročně slaví

den Země. Toto jejich úsilí jim přineslo dvě ekologická ocenění- Titul Ekologická škola města Ostravy z roku 2002 a Titul Ekoškola ČR z roku 2005.

Každoročně se zde pořádá pro žáky poznávací zájezd do Velké Británie, jehož cílem je poskytnout dětem možnost využít v praxi nabyté jazykové dovednosti. Vlastivědné exkurze do Prahy, Osvětimi nebo do Archeoskanzenů v Modré je zase blíže seznámí s naší historií. Sportovní vyžití jim pak nabízí lyžařský výcvikový kurz a letní sportovní kurz.

Náš školský vzdělávací program se snaží o to, aby každý absolvent odcházel dostatečně připraven pro obor, který si zvolil, a aby se tady s důvěrou vracel. Tato škola tady byla, je a bude pro všechny, kdo zde rádi přicházejí.

**Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 16,
příspěvková organizace**

Sídlo: Mitušova 1506/16 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Následující tabulky jsou zpracovány na základě dotazníku, který odevzdalo 21 učitelů I.stupně a II.stupně.

3. Jevy, kterými jsou dle názorů pedagogů na škole děti nejvíce ohroženy

	Učitelé I.stupně a vychovatelky školní družiny
1.	násilí
2.	Nadměrné hraní PC her, nadměrné používání internetu
3.	vandalismus
4.-5.	Šikanování, kriminalita, delikvence
6.	alkohol

	Učitelé II.stupně
1.	kouření
2.	Nadměrné hraní PC her, nadměrné používání internetu
3.	šikana
4.	alkohol
5.	gambling
6.	vandalismus

4. pedagogové I.a II.stupen ve škole nejčastěji řeší

- agresivní chování žáků
- vztahy v kolektivu
- ničení majetku

**Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 16,
příspěvková organizace**
Sídlo: Mitušova 1506/16 700 30 Ostrava-Hrabůvka

5. Metody používané k prevenci rizikových projevů chování

Metoda	Počet učitelů	
	I.stupně	II.stupně
Diskuze	11	9
Skupinová práce	0	5
Komunitní kruh	10	5
Výklad	6	6
Filmy	0	2
Hry	7	5
Soutěže	3	2
dramatizace	1	1

6. Spolupráce s rodiči

otázka: Spolupracují s vámi při řešení problémů s žákem jeho rodiče?

Odpověď	Učitelé I. stupně	Učitelé II. stupně
Ano	5	2
Většinou ano	8	8
Ne	0	3
Nežádám je o to	1	1

**Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 16,
příspěvková organizace**

Sídlo: Mitušova 1506/16 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Cíle

z průzkumu vyplývá, že nejrizikovějšími se jeví:

1. násilí – vztahy, netolismus, kouření
2. vandalismus – ničení majetku
3. šikana
4. alkohol
5. kriminalita, delikvence

Méně časté jsou u žáků problémy s rasismem a xenofobií, politickým a náboženským extremismem, domácím násilím, týráním a zneužíváním, ohrožováním mravní výchovy, mládeže a s poruchami příjmu potravy.

Realizace

Vztahy v kolektivu třídy, šikana

žáci

- 2. ročník Ajaxův zápisník – preventivní projekt Policie ČR
- 4-6. ročník Besedy s MP
- 4.-6. Policie ČR
- 8.- 9. ročník Škola osobního života
- 1.-9. ročník Harmonia universalis – preventivní programy pro I. i II.st.
- 6. ročník výchova k občanství – práva a povinnosti žáka, vztahy ve třídě, role ve skupině, šikana
- všechny ročníky Pravidelné třídnické hodiny, vytvoření pravidel chování ve třídě

učitelé

- proškolení na téma vedení třídnických hodin
- proškolení OMPA na téma právní minimum týkající se SPJ

**Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 16,
příspěvková organizace**

Sídlo: Mitušova 1506/16 700 30 Ostrava-Hrabůvka

rodiče

- zpravodaj 2010/2011 – uvedení kontaktů
- informace na webových stránkách školy – řešení šikany

Kouření, alkohol a další návykové látky

žáci

- 6.ročník výchova k občanství – kouření, alkohol, návykové látky
- 7.-8. ročník Renarkon – program o drogách
- 8. ročník výchova ke zdraví – vliv drog na lidský organismus
- 9.ročník chemie – vliv návykových látek na zdraví člověka

učitelé

- proškolení učitelů a správních zaměstnanců na začátku školního roku o projevech zneužívání návykových látek a o postupu při jejich nálezů u žáka nebo v prostorách školy

rodiče

- seznámení s postupem řešení, pokud se škola dozví, že žák kouří nebo požívá jiné návykové látky (pohovor s rodiči se zápisem a v případě potřeby oznámení na OSPOD)

**Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 16,
příspěvková organizace**

Sídlo: Mitušova 1506/16 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Netolismus – závislost na počítačových hrách a videohrách

žáci

- 4.,6.,7.,8. ročník práce s PC, informatika – zařadit do pravidel bezpečnosti v úvodních hodinách nebezpečí závislosti na počítačových hrách
- 6.ročník výchova ke zdraví – režim dne

učitelé

- proškolení o nebezpečí internetu OMP a seznámení s pravidly pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č.j.: 11 691/2004 -24

Snížení počtu omluvené a neomluvené absence žáků II.stupně

žáci

- třídnické hodiny s hrami, které podporují pozitivní vztahy ve třídě a vedou k dobrým pocitům v kolektivu a eliminují záškoláctví

učitelé

- důsledně vyžadovat včasné omlouvání absence
- častější kontakt třídních učitelů s rodiči žáka s narůstajícím počtem omluvených hodin
- při neomluvené absenci domluvit způsob kontroly docházky žáka do školy
- proškolení učitelů o včasné intervenci v případě podezření na šikanu a vyhýbání se žáka škole

**Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 16,
příspěvková organizace**
Sídlo: Mitušova 1506/16 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Ničení majetku

žáci

- při úmyslném poškození požadovat dle možností dítěte podílet se na opravě

učitelé

- důsledně dbát zejména při dozorech na kázeň žáků

rodiče

- při úmyslném poškození majetku školy požadovat po rodičích žáka adekvátní náhradu

Rasismus

- všechny ročníky výchova k občanství, prvouka apod.

**Vandalismus, delikvence, domácí násilí, týrání a zneužívání, ohrožování mravní výchovy
mládeže**

- všechny ročníky výchova k občanství, výchova ke zdraví, prvouka apod.
- 9.ročník beseda s Městskou policií – právní povědomí

Poruchy příjmu potravy

učitelé

- proškolení pedagogického sboru posledních odborných informací - občanským sdružením Anabell

**Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 16,
příspěvková organizace**

Sídlo: Mitušova 1506/16 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Vyhodnocení efektivity

- použití dotazníku pro učitele a žáky vypracovaného v Ostravě-Porubě (Bc. Velička)
- porovnání počtu omluvených a neomluvených hodin za sledované období
- porovnání počtu řešených případů metodikem prevence

Personální zajištění

koordinátor – školní metodik prevence

třídnické hodiny – třídní učitelé

prevence zařazená do vyučování – vyučující daných předmětů

ostatní – všichni pedagogové a správními zaměstnanci

Financování

Rodiče

- příspěvek na bloky lekcí v preventivních aktivitách Renarkon o.p.s

V Ostravě 1.9. 2014

zpracovala:

Mgr. Halina Chlebková
metodik prevence

Mgr. Martin Pail
ředitel školy